

Kultura i migracje

PODSUMOWANIE
BADANIA
FOKUSOWEGO

przeprowadzenie badania fokusowego i opracowanie raportu:
Magdalena Ochał / Kolektyw Badawczy

notatki wizualne ze spotkań fokusowych:
Magda Arażny / magdarysuje.pl

inicjatorki i realizatorki projektu:
Weronika Brączek, Magda Sadura / Fundacja Polskie Forum Migracyjne

Badanie fokusowe jest częścią projektu „Partnerstwo na rzecz wpływu. Zwinny model współpracy instytucji kultury z osobami z doświadczeniem migracji” realizowanego dzięki wsparciu finansowemu m.st. Warszawy.

FUNDACJA
**Polskie
Forum
Migracyjne**

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

4	Wstęp
5	Perspektywa artystek / artystów, praktyczek / praktyków kultury z doświadczeniem migracji
6	Zamiast wprowadzenia
8	Co sprzyja włączaniu
9	Co jest barierą włączania
12	Osoby migranckie uczestniczące w kulturze w roli odbiorczyń i odbiorców
13	Przykładowe miejsca „pierwszego kontaktu” dla osób migranckich przyjeżdżających do Polski
14	Sugestie / propozycje / inspiracje
16	Perspektywa pracowniczek i pracowników instytucji kultury
17	Wprowadzenie
18	Co sprzyja włączaniu
19	Co jest barierą włączania
20	Testowanie elementów modelu
22	Sugestie / propozycje / inspiracje
24	Zakończenie
25	Notatki wizualne ze spotkań fokusowych

Wstęp

W 2023 roku interdyscyplinarny zespół projektowy pracowniczek i pracowników Polskiego Forum Migracyjnego, Żoliborskiego Domu Kultury i Międzynarodowego Centrum Kultury Nowy Teatr oraz menedżerek kultury z doświadczeniem migracji pracował nad modelem współpracy instytucji kultury z osobami migranckimi. Model opisuje działania i praktyki kluczowe dla zarządzania różnorodnością i budowania włączających instytucji. Jego znajomość będzie przydatna dla osób i zespołów odpowiedzialnych za programowanie, komunikację i dostępność.

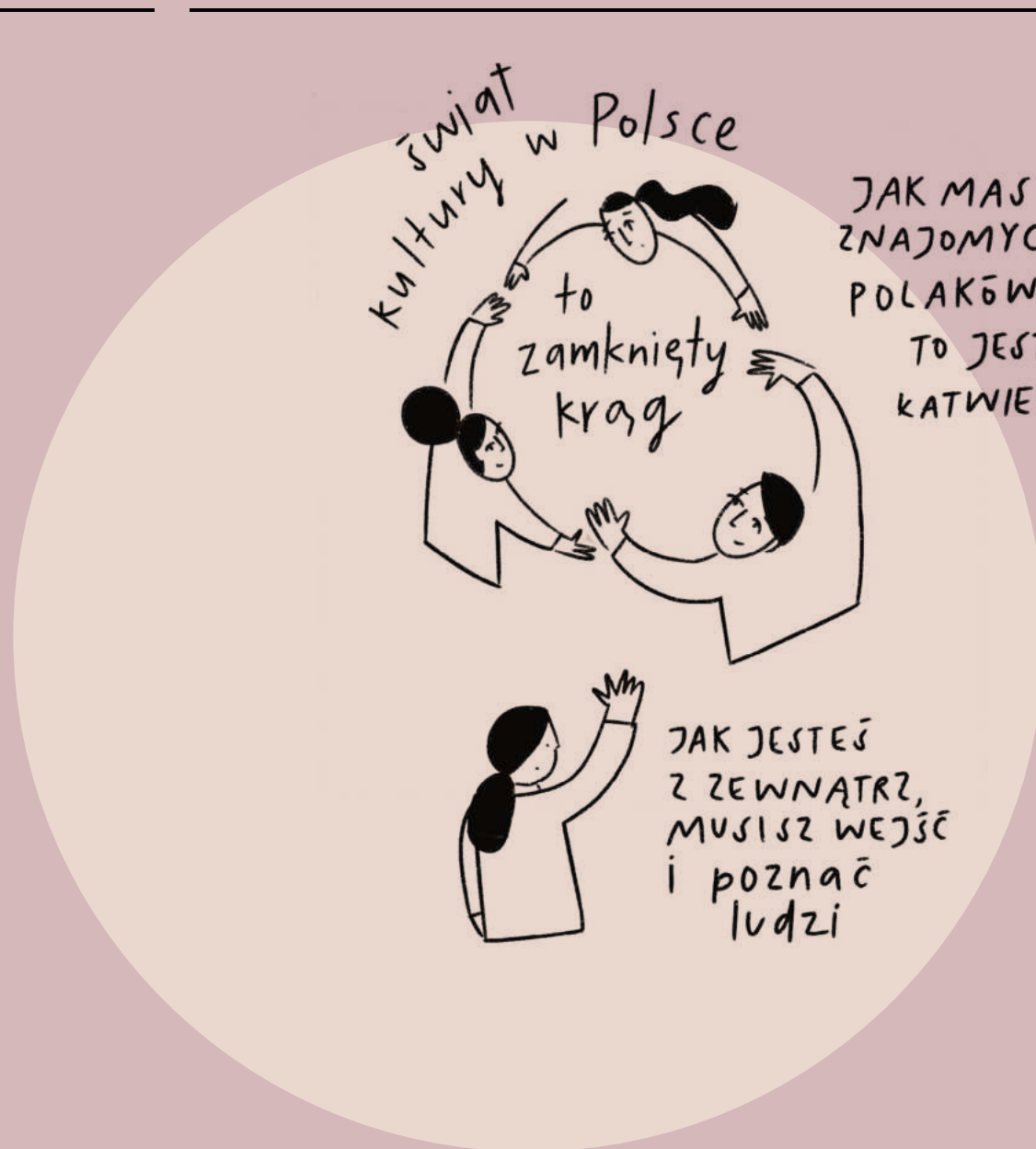
W ramach pracy nad modelem, jesienią 2023 roku wszystkie warszawskie samorządowe instytucje kultury zostały zaproszone do wzięcia udziału w badaniu ankietowym, dotyczącym ich potrzeb i dotychczasowych doświadczeń w zakresie włączania osób z doświadczeniem migracji.

W listopadzie 2023 roku odbyło się sześć fokusowych wywiadów grupowych. W spotkaniach wzięły udział artystki i artyści oraz menadżerki i menedżerowie kultury z doświadczeniem migracji, które współpracują lub chciałyby współpracować z sektorem kultury w Polsce oraz zaproszone pracowniczki i pracownicy warszawskich instytucji kultury.

Niniejszy raport jest podsumowaniem spotkań fokusowych, których celem było przetestowanie wypracowanych dotychczas elementów modelu współpracy i włączania osób migranckich, pogłębienie wątków podjętych w badaniu ankietowym oraz zainicjowanie powstania sieci osób i instytucji szczególnie zainteresowanych tym tematem oraz świadomie działających w tym obszarze. W rozmowach wzięły udział przede wszystkim osoby, które przyjechały do Polski z Ukrainy – jeszcze przed eskalacją działań wojennych oraz z Białorusi – głównie po 2020 roku. Instytucje kultury reprezentowały osoby pracujące w warszawskich teatrach, muzeach, domach kultury, społecznych instytucjach kultury i Miejscach Aktywności Lokalnych. Rozmowy miały charakter swobodny, ale z uwzględnieniem wątków zapisanych w scenariuszu wywiadów, którego zakres tematyczny odzwierciedlał testowane elementy modelu włączania, wypracowane przez zespół projektowy.

Perspektywa artystek / artystów oraz praktyczek / praktyków kultury z doświadczeniem migracji

W tej części raportu zebrane zostały wnioski z wypowiedzi osób z doświadczeniem migracji, które wzięły udział w spotkaniach fokusowych oraz wśród nich osoby z Ukrainy i Białorusi oraz jedna osoba z Bośni, posiadające doświadczenie pracy w instytucjach kultury w Polsce lub planujące podjąć tutaj pracę w sektorze kultury.

Zamiast wprowadzenia

Mimo że nie wszystkie osoby z doświadczeniem migracji, które wzięły udział w spotkaniach fokusowych, włączały w omawiane zagadnienia kontekst polityki w kraju ich pochodzenia, wiele z nich mierzy się z jej konsekwencjami – ze stresem, lękiem i traumami, które znacząco wpływają na ich codzienne funkcjonowanie. Przyjeżdżający z Ukrainy mają bliskich, którzy mieszkają na terenach ogarniętych wojną, osoby z Białorusi zostały często w kraju rodziny poddawane represjom ze strony władz. Nie pozostaje to bez wpływu na ich życie w Polsce. Wielu spośród rozmówczyń i rozmówców chciałyby widzieć sens swoich działań, również na polu zawodowym, w tym na polu sztuki.

Cytaty zamieszczone poniżej najlepiej oddają istotę i znaczenie, jakie przypisywały swojej twórczej pracy nasi rozmówcy i rozmówczynie.

Kultura jest tożsamością. Te domy, które sobie budujemy, obrazy, które sobie malujemy, jest odpowiedzią na to, kim jesteśmy i co uważamy za piękne rzeczy. [...] I rozumiem uczucie, kiedy osoba migrancka przychodzi do instytucji kultury i mówi: chcę zrobić wydarzenie kulturalne. U mnie powstaje pytanie: dlaczego? W jaki sposób to pomoże wesprzeć moje społeczeństwo? Czy ten dialog ma dla mnie sens? [...] I dlatego kultura wśród Ukraińców, teraz zwłaszcza, jest trudnym tematem, bo zawsze odpowiada się na pytanie, czy ja to robię dla swoich ludzi, kiedy tego najbardziej potrzebują. Żeby wiedzieć, że jest po co zostać. Czy ja uciekam i zajmuję się eksportem kultury, zajmuje się eksportem kulturalnego produktu bezpłatnie i proszę mi w tym pomóc, odbierając go miejscu, które tego naprawdę potrzebuje teraz, żeby po prostu nie przegrać w sensie ideowym.

To jest stricte kwestia wojny, która wnosi w to równanie aż tak mocne, konstytucyjne pytanie, co ja tu w ogóle robię? I myślę, że artyści jako ludzie często myślący o takich abstrakcyjnych rzeczach i ideach w kulturze będą o tym myśleć również [...] Więc można albo asymilować się kompletnie i robić polską kulturę jako Polak, albo jest takie zapytanie, a dlaczego robisz polską kulturę jako Ukrainiec? Dlaczego nie robisz ukraińskiej kultury?

Jak coś robię jako wolontariuszka [na rzecz społeczności ukraińskiej], to czuję, że mogę czymś ze swojej twórczości pomóc i tylko wtedy czuje się, że to jest potrzebne komuś. Bo jak po prostu mam robić te wydarzenia, jakąś tam wystawę, to no nie wiem po co. No po co mam to robić.

Ja boję się troszkę brać udziału w takich niezależnych naszych patriotycznych przestrzeniach – wolnej Białorusi. Bo ja wiem, że tam dużo różnych niedobrych ludzi z KGB może być. A ja bardzo się boję, bo wiem, że muszę jeszcze wrócić do domu. Mam dwoje rodziców w starszym wieku, nie chcę tam trafić do więzienia. Żyję troszkę tak ostrożnie.

Inną podstawową kwestią, poruszaną przez osoby z doświadczeniem migracji, były obowiązki wynikające m.in. z uzyskania statusu uchodźcy, Karty Polaka czy innego tytułu pobytowego i brak świadomości odpowiadających im praw wśród pracodawców. Legalizując swój pobyt w Polsce osoby migranckie zasilają polską gospodarkę, są zobowiązane m.in. do świadczenia pracy na terenie RP, płacenia tutaj podatków, a jednocześnie bywają traktowane jak obywatelki i obywatele "drugiej kategorii", które pracę etatową dostają w drodze wyjątku. Z doświadczeń i obserwacji naszych rozmówczyń i rozmówców wynika, że zatrudnianie w instytucjach kultury bywa wyrazem politycznej poprawności, tego, że tak obecnie „wypada”, a osoby migranckie same czują się traktowane jak „ozdobnik” zespołu złożonego głównie z osób obywatelstwa polskiego.

Na możliwości i warunki współpracy osób migranckich z instytucjami kultury mogą mieć wpływ:

- różny status prawny
- różny status rodzinny – np. osoby mające dzieci, chodzące tutaj do szkoły, są bardziej zdeterminowane w znalezieniu stałej etatowej pracy, ponieważ ułatwia im ona przedłużanie pobytu w Polsce
- wiek – osoby młodsze lepiej radzą sobie ze znalezieniem pracy i nawiązywaniem relacji, również ze społecznością polską, m.in. ze względu na biegłość w korzystaniu z mediów społecznościowych; dodatkowo odczuwają większą przychylność instytucji dla osób młodszych w procesie rekrutacji.

Co sprzyja włączaniu

STYPENDIA

Dzięki Gaude Polonia poznałam bardzo ciekawych ludzi, stypendystów i potem zadziałał networking.

Wiele osób twórczych z doświadczeniem migracji, niedługo po przyjeździe do Polski, miało szansę skorzystać z programu stypendialnego Narodowego Centrum Kultury – Gaude Polonia. Chociaż wiąże się on z wieloma formalnościami, oceniany jest jako bardzo potrzebny i korzystny, zwłaszcza na pierwszym etapie pobytu w nowym kraju osiedlenia.

ZNAJOMOŚCI

Spotykałem się z różnymi ludźmi, którzy pracowali w kulturze i oni mi dawali świetne kontakty, który mogły mi pomóc. I to dla mnie był taki najszybszy wariant na znalezienie pracy.

Jak mi się udało znaleźć pracę? Wszystko zawdzięczam przyjaciołom, w tym właśnie też Polakom. Gdyby mi nie podrzucili, że była jakaś oferta warsztatów teatralnych dla obcokrajowców, to też bym nigdy się nie dowiedział, bo nie miałem takich kompetencji wtedy.

Najważniejszym punktem zaczepienia, w sytuacji poszukiwania pracy przez osoby migranckie w sektorze kultury, zwłaszcza na początku ich pobytu w Polsce, są osoby tej samej narodowości, pracujące już w różnych instytucjach i pełniące rolę informatorów i przewodników w branży kulturalnej. Wraz z poszerzaniem się grupy znajomych, również o osoby z Polski zaczynają pełnić istotną rolę sieciującą z instytucjami kultury.

OFERTA

Chodzę dużo do muzeów, już wiem, kiedy są wolne dni bezpłatne, wtedy najczęściej.

Nawet jeżeli nie masz pieniędzy, możesz trafić na różne wydarzenia za darmo. Ty będziesz w kulturalnym życiu, bo zawsze coś jest.

Bardzo pozytywnie oceniana jest przez osoby z doświadczeniem migracji możliwość korzystania z darmowych dni wstępu do instytucji kultury i wiele innych propozycji korzystania z wydarzeń kulturalnych bez ponoszenia wysokich kosztów. Ceniona jest także bezpłatna lub niskopłatna oferta dzielnicowych domów kultury, które jako mniejsze sprawiają często wrażenie dostępniejszych dla osób migranckich.

Co jest barierą włączania

BRAK ŹRÓDEŁ INFORMACJI

Gdzieś niby czuję się bardzo zaakceptowana tutaj, a z drugiej strony jakoś nie czuję przestrzeni działania [...] W Warszawie wydaje się, że jest dużo możliwości, ale jest jak taki jakiś balonik. Jest, ale nie mogę go złapać.

Nawet jak widzę ogłoszenie i mam kartę pobytu to myślę, że to nie dla mnie.

Jedną z wymienianych przeszkód jest dotarcie do informacji o ofertach pracy instytucji kultury. Mimo że większość rozmówców zna źródła, w których są zamieszczone, brakuje im danych dotyczących tego do kogo oferta jest kierowana, jakie trzeba spełnić warunki (również formalne, dotyczące ich statusu jako osób przyjeżdżających z zagranicy), jakie wynagrodzenie jest przewidziane na danym stanowisku. Brak takiej wiedzy skutkuje często tym, że tracą czas na przygotowywanie swojej aplikacji na stanowiska, których nie mogą otrzymać lub które nie pozwolą im utrzymać się w Warszawie. Brakuje im również „nieformalnych” opinii o danej instytucji, atmosferze w pracy czy stylu zarządzania placówką.

NIEDOSTĘPNOŚĆ

Kiedy podajesz swojej CV, nawet jeżeli ono jest przepiękne, ale nie jesteś Polakiem, a chcesz pracować w państwowej instytucji, no to [odpowiedź brzmi] „nie”, ewentualnie umowa o dzieło lub zlecenie.

Jak tak kilka razy otrzymasz takie „nie”, to już po prostu opuszczasz ręce, bo nie chcesz już iść do takiej instytucji i zaczynasz szukać gdzieś tam w prywatnych.

Osoby z doświadczeniem migracji mają poczucie, że trudniej jest im otrzymać etat w publicznej instytucji kultury, gdzie preferowane są osoby posiadające polskie obywatelstwo, chociaż nie mówi się o tym ani oficjalnie, ani wprost. Mają bardziej pozytywne są doświadczenia ze współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury.

BRAK ROZMOWY

Dotarcie do większej instytucji kultury na dłuższą, a nie na jakiś tam miniprojekcik jest albo niemożliwe, albo bardzo utrudnione.

Niezależnie od tego, co napisałam [w CV], musimy porozmawiać, zobaczyć się, to powinno być dodatkowo zawsze wymaganiem i może być plusem dla migrantów.

To było nawet szokiem dla mnie, że ktoś nie chce dać mi szansy, gdy ja chcę za darmo pracować. Ludzie dajcie mi szansę, żeby się nauczyła czegoś dodatkowo!

Niezależnie od wykształcenia i doświadczenia zawodowego, zdobycie stałej pracy w instytucji kultury jest odbierane przez osoby migranckie jako trudne częściej są to prace zlecane i/lub projekty grantowe.

Bardzo dobre CV bywają też w przeszkodą w zdobyciu pracy poniżej kwalifikacji lub pracy wolontariackiej. Przyczyną tej sytuacji jest m.in. brak szansy na rozmowę kwalifikacyjną i odrzucenie aplikacji na wstępnym etapie rekrutacji. Tymczasem wiele osób migranckich ubiegających się o pracę zna lokalną historię i kody kulturowe, ale nie są w stanie wykazać się tą wiedzą bez udziału w rozmowie kwalifikacyjnej.

BRAK ODPOWIEDZI

*Bo kiedy piszę te listy do was...
To jak do ściany.*

Nie dostałam żadnej odpowiedzi, nawet, że nie. Było mi przykro i to mnie bardzo zniechęciło by dalej coś robić. Bardzo szybko zrezygnowałam.

Częstym doświadczeniem w kontakcie z instytucjami jest też brak jakiegokolwiek odpowiedzi zwrotnej, co zniechęca do poszukiwania pracy oficjalną drogą.

FORMALNOŚCI

Ja wiem, że wszystkie instytucje muzealne to jest taki państwowy temat i tam jest bardzo, bardzo dużo biurokracji.

Dużo jest artystów z innych krajów i nie wszyscy oni rozumieją, jak pracuję system, z instytucjami, z grantami, ze stypendium, jak robić aplikacja, wnioski, jak to wyszykować.

Instytucje mają dużo pytań [przy zatrudnianiu], które mnie szczerze mówiąc denerwują, bo wtedy czuję, że jestem cudzoziemcem i czasami są to niewłaściwe bardzo pytania, które mnie nie dotyczą i muszę robić dodatkowe rzeczy, chociaż faktycznie nie muszę tego robić [...] Często po prostu już mam przygotowaną ustawę jako argument, że ja nie potrzebuję pozwolenia na pracę albo innych dokumentów [...] i za każdym razem czuję się niepewnie [...] muszę myśleć nad swoją stabilnością czy legalnością, bo ktoś mi zadaje takie pytania.

Trudności, które napotykają osoby poszukujące pracy wiążą się też z dużą liczbą formalności, które trzeba dopełnić starając się o pracę. Wymagania dotyczące dostarczenia określonej dokumentacji, której oczekuje się od osób migranckich, nie zawsze są

BRAK TWÓRCZEJ WYMIANY

Nie ma takiego otwarcia, co można by w ogóle zaprezentować, co możecie nam dać. Tylko jak się podpiąć pod to co już jest i wpasować w to, co się tutaj robi, albo w wasze zapotrzebowania.

Instytucje powinny chcieć zobaczyć, jak ty widzisz naszą kulturę przez siebie, jak możesz przedstawić coś z twojego punktu widzenia artystycznie.

Udział w kulturze lokalnej potrzebuje inwestycji wewnętrznej, z mojej kultury, bo to jest moje, to jest mi nieobojętne.

Praca w instytucjach kultury, jeśli już uda się ją zdobyć, stanowi często dla osób z doświadczeniem migracji tylko pracę dodatkową. Często też jest niesatysfakcjonująca, szczególnie, gdy jej zakres ogranicza się do tłumaczenia, bez możliwości wykorzystania w pełni wykształcenia oraz najistotniejszego dla osób zajmujących się sztuką. Jako praca dodatkowa bywa w części przypadków niskopłatna, co zmusza osoby do poszukiwania stałej pracy w sektorze prywatnym.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Myszę, że teraz jest trochę łatwiej w kontakcie z instytucjami kultury, bo jest grono osób z Ukrainy, z Białorusi, aktywnych artystów i dużo jest rezydencji i grantów. Jeżeli nawiądziesz kontakt ze wspólnotą artystek z Ukrainy czy Białorusi, to wtedy jakoś można dostać się do instytucji.

Dla niektórych kluczem do sukcesu w poszukiwaniu pracy może być rozbudowana sieć kontaktów. Istotną przeszkodą dla osób działających artystycznie jako freelancerzy bywa brak zakorzenienia w środowisku twórczym i twórców, zwłaszcza na początku ich pobytu w Polsce. Oznacza to, że każde własne przedsięwzięcie muszą zaczynać od prób kontaktu z różnymi podmiotami i osobami, które mogą potencjalnie pomóc w jego realizacji.

MONOLOG

Potrzebny jest dialog. Ale to jest jakiś monolog. Nie wygląda na to, że ktokolwiek oczekuje, że ja coś może wniosem.

Wystarczy ludzi, żeby zrobić całkowicie zamknięty ekosystem kultury ukraińskiej lub białoruskiej na terenie Warszawy. Ludzie będą robić filmy, muzykę, chodzić do siebie na imprezy, ale nikt nie czuje, że getto jest odpowiedzią na pytanie, co robić z instytucjami kultury.

Osobom migranckim trudniej jest też zdobyć odbiorczynie i odbiorców swoich działań. W ich własnej definicji sztuka to zajęcie grupowe, wymagające interakcji, a w kontakcie między nimi a społecznością polską brakuje dialogu i wymiany. Według naszych rozmówczyń i rozmówców, wciąż bardzo nieliczna grupa polskich odbiorczyń i odbiorców jest ciekawa innych propozycji, chce się uczyć innej kultury i poszukuje wydarzeń realizowanych przez osoby migranckie. Zdecydowana większość trzyma się znanych miejsc i twórców.

KONKURENCJA KRYZYSÓW

Dla Ukraińców jest teraz więcej możliwości, bo jest głośniejsze. Troszkę o nas Białorusinach już zapomnieli [...] Możemy tylko przypominać sobie jak to pięknie było w 2020 roku [...] Jesteśmy teraz troszkę w cieniu.

Po eskalacji wojny w Ukrainie część społeczności białoruskiej w Polsce poczuła, że ich „notowania” wśród pracodawców drastycznie spadły, a problemy i powody, dla których wyemigrowali do Polski, straciły na znaczeniu. Zdarzało się, że wprost odmawiano im współpracy, tłumacząc to poparciem dla Ukrainy. Obecnie również niektóre osoby z Ukrainy mówiły o odczuwanym wzroście niechętnych im nastrojów społecznych. Cały czas istotne więc pozostaje zachowanie proporcji i czujność, aby kryzysy nie zagłuszały się wzajemnie.

JEDEN
KRYZYS
NIE POWINIEN
ZAGŁUSZAĆ
INNEGO

Osoby migranckie uczestniczące w kulturze w roli odbiorczyń i odbiorców

Do muzeum chodzę, bo mnie za dzieciaka nauczono.

Jeżeli ktoś ma potrzebę [uczestniczenia w kulturze], to niezależnie od tego, gdzie się znajdzie, to ta potrzeba w nim jest [...] Ta potrzeba zależy od tego, kim ten człowiek był zanim wyemigrował.

Według badanych osób kontakt ze sztuką dla przyjeżdżających do Polski jest ważny, stanowi źródło przyjeżdżających do Polski ważny, jest źródłem inspiracji, umożliwia poznawanie lokalnej kultury i pozwala na odpoczynek od codziennych trudności, ale dotyczy przede wszystkim osób, które mają już nawyk bywania w instytucjach kultury. Dla zdecydowanej większości osób staje się możliwy po zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych. Wywołanie potrzeby udziału w życiu kulturalnym w Polsce wśród osób nieuczestniczących w kulturze wcześniej w krajach pochodzenia, bywa bardzo trudnym wyzwaniem, np. w przypadku grup migrantów i migrantek zarobkowych.

Jednocześnie osoby migranckie, które brały udział w fokusowych, deklarują, że bywają na wydarzeniach swojej diaspory głównie, żeby spotkać się z ludźmi wspierać twórców, ale dokonują też selekcji tej oferty i wybierają wydarzenia ze względu na wartości, które za nimi stoją.

Ludzie, którzy zaczynają mieć więcej kolegów wśród Polaków, więcej zaczynają chodzić na jakieś wydarzenie, czasem więcej uczestniczą w jakichś rzeczach.

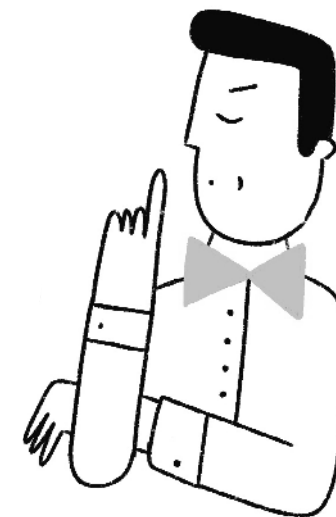
Pierwotną kwestią nie jest komunikowanie się z instytucjami kultury, a asymilacja do społeczności. Bo to jest pierwszy etap, po którym następuje udział w życiu tej społeczności.

Ale jakoś tak już trochę czasu tu żyję i mieszkam, i nie wiem czemu, ale ja mam mało znajomych Polaków.

Podobnie jak możliwość podjęcia pracy zależy od kontaktów w środowisku osób tej samej narodowości mieszkających w Polsce i pracujących już w sektorze kultury, tak uczestniczenie w kulturze w roli odbiorczynie / odbiorcy zależy zarówno od relacji z osobami z kraju pochodzenia, jak i ze społecznością polską. Najczęściej to oni właśnie są źródłem informacji i rekomendacji wydarzeń oraz motywacją do wspólnego uczestnictwa w aktywnościach kulturalnych. Jednocześnie nawiązywanie kontaktów ze społecznością miejscową przychodzi osobom migranckim trudniej niż z osobami tej samej narodowości.

Pamiętam jak strasznie bałem się wejść do muzeum, bo była tam przestrzeń i cisza, której nie można naruszyć.

Symboliczną barierą dla wielu osób jest przekroczenie progu instytucji kultury. Onieśmielające są zwłaszcza instytucje kultury uznawane za elitarne – opery, teatry, muzea i galerie, mniej instytucje mające charakter egalitarny jak domy kultury czy biblioteki. Onieśmielenie to dotyczy przede wszystkim osób, które nie mają nawyku odwiedzania takich miejsc w kraju pochodzenia i potrzebują jednoznacznego gestu zaproszenia, które przekona ich, że jest to miejsce, w którym są chętnie widziani.

Przykładowe miejsca „pierwszego kontaktu” dla osób migranckich przyjeżdżających do Polski

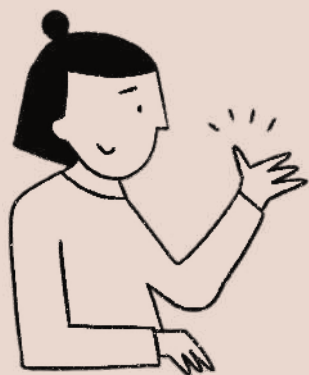
Miejsca te rozumiane są jako takie, w których osoby migranckie dostają pierwszą pracę lub wsparcie ze strony społeczności. Stanowią one dobry punkt startu do aktywnego włączania się również w działania lokalnych społeczności artystek i artystów. Są to jednocześnie miejsca (także internetowe), w których instytucje kultury mogą nawiązywać kontakt z osobami z doświadczeniem migracji.

Poniżej znajduje się lista miejsc i inicjatyw „pierwszego kontaktu” wymienionych przez osoby, które wzięły udział w spotkaniach, z zaznaczeniem, że nie wyczerpuje one zbioru wszystkich organizacji, instytucji i miejsc pełniących podobną rolę.

- **Strefa Wolnościowa**
- **Muzeum Wolnej Białorusi**
- **Syrena - squat i autonomiczne centrum społeczne**
- **Fundacja KRAINA**
- **Ukraiński Dom**
- **Fundacja dla Migrantów „Dobry Start”**
- **Solidarny Dom Kultury „Słonecznik”**
- **Bar Karma (w arkadach pod mostem Poniatowskiego)**
- **BAZA**
- **Restauracja Słuszna Strawa**
- **migrart.waw.pl**
- **grupy zamknięte na portalach Facebook,**
- **Instagram, Whatsapp, Telegram**

Sugestie propozycje inspiracje

KOMUNIKACJA

Kontakty z daną społecznością warto nawiązywać również w sieci, na portalach społecznościowych (Facebook, Instagram) oraz w zamkniętych grupach na popularnych komunikatorach (WhatsApp, Telegram). Aby jednak skorzystać z tych kontaktów przydatna będzie znajomość języka i alfabetu opartego na cyrylicy. Osoby badane podkreślały, że zwłaszcza na początku, zanim oswoiły się z zasadami informowania o wydarzeniach za pośrednictwem mediów społecznościowych (co jest rzadką praktyką w kraju ich pochodzenia), ważnym źródłem informacji były dla nich afisze, plakaty i ulotki w mieście.

OGŁOSZENIE O PRACĘ

Ogłoszenia o pracy nie powinny być adresowane wprost do grupy osób z doświadczeniem migranckim, ponieważ z doświadczeń osób biorących udział w fokusach wynika, że sugeruje to konkretny zakres obowiązków (np. pracę „dla migrantów z migrantami” lub pracę z dziećmi), ale warto, żeby zawierały informację jaki status prawny mogły lub powinny mieć osoby, które będą się o daną pracę ubiegać.

WSPÓŁPRACA

Dobłą praktyką jest udostępnianie przez instytucje kultury przestrzeni artystkom i artystom z doświadczeniem migrancji na ich własne działania, ale z uwzględnieniem możliwości dodatkowego wsparcia, np. produkcyjnego czy promocyjnego wydarzeń, szczególnie istotnego dla osób nowo przybyłych i nie posiadających rozbudowanej siatki kontaktów i relacji zawodowych czy towarzyskich.

REPREZENTACJA

Włączenie do zespołu instytucji osób z doświadczeniem migracji może ułatwić dotarcie i nawiązywanie relacji z nowymi publicznościami różnych narodowości mieszkającymi w Polsce.

FORMA ZATRUDNIENIA

Preferowaną formą zatrudnienia jest, dla większości osób migranckich, umowa o pracę, która jest często warunkiem legalnego pobytu w Polsce, zapewnia bezpieczeństwo i ułatwia funkcjonowanie.

CHARAKTER PRACY

Ważne jest, żeby praca oferowana osobom z doświadczeniem migracji pozwalała wykorzystać im posiadany kapitał kulturowy, uwzględniała ich perspektywę i spojrzenie na lokalne działania kulturalne lub stwarzała warunki do poznawania ich kultury narodowej. Środowisko instytucji kultury powinno zapewniać możliwość twórczego wkładu osób migranckich w jej działania.

POTRZEBNE NARZĘDZIA

Osoby z doświadczeniem migranckim, będące od niedawna w Polsce, potrzebują bazy instytucji i innych podmiotów z sektora kultury, ale wraz z objaśnieniem, jaka jest ich struktura – kto jest organizatorem, jakie mają grupy docelowe oraz w jaki sposób należy się z tymi instytucjami kontaktować czy jakie są zasady współpracy. Ważną kwestią są również wartości, do których w swoich działaniach odwołuje się instytucja. Osobom brakuje również mniej „oficjalnych” dotyczących atmosfery pracy czy stylu zarządzania w danej organizacji.

Przydatna byłaby również baza stypendiów, grantów i konkursów dostępnych dla osób z doświadczeniem migracji, wraz z opisem warunków, które trzeba spełnić, żeby się o nie starać.

Dużą trudność sprawia osobom migranckim zorientowanie się w polskim systemie prawnopodatkowym. Znaczącym wsparciem byłaby możliwość konsultowania warunków zatrudnienia czy udziału w konkursach grantowych z osobami eksperckimi w dziedzinach prawnych, finansowych, podatkowych.

REKRUTACJA

Ogłoszenia o pracę w instytucji powinny być napisane prostym językiem i zawierać informacje o o wymaganym statusie prawnym osób, które mogą aplikować na dane stanowisko (np. posiadający kartę pobytu, nie posiadające polskiego obywatelstwa) oraz niezbędnych formalnościach, które trzeba dopełnić.

Pierwszy krok rekrutacji nie powinien być wymagający (np. prosty formularz), żeby uniknąć inwestowania długiego czasu w przygotowanie aplikacji, która może zostać odrzucona już na jej pierwszym etapie.

Rekrutacja w kolejnym kroku powinna zakładać rozmowę z kandydatkami i kandydatami, bo właśnie podczas osobistej rozmowy osoby migranckie mogą przekonać do siebie potencjalnego pracodawcę, a także przedstawić swoją znajomość języka i lokalnej kultury.

Perspektywa instytucji kultury pracowniczek i pracowników instytucji kultury

W tej części zawarto wnioski z rozmów z pracowniczkami i pracownikami instytucji kultury.

Wprowadzenie

Większość instytucji biorących udział w spotkaniach fokusowych jest dopiero na etapie tworzenia strategii włączania osób z doświadczeniem migracji w swoje działania. Tylko nieliczne zajmowały się tym tematem przed 2022 rokiem. Wśród głównych grup odbiorców tych działań są osoby z Ukrainy i Białorusi, pozostałe grupy narodowościowe stanowią wciąż mniejszość wśród osób będących odbiorczyniami / odbiorcami i współpracowniczkami / współpracownikami warszawskich instytucji kultury. Wyjątek stanowią tu dzielnicowe domy kultury oraz Miejsca Aktywności Lokalnej, które przede wszystkim udostępniają swoją przestrzeń społecznościom z różnych krajów. Część instytucji obserwuje też, że po wzroście liczby nowych odbiorczyń i odbiorców ich działań w wyniku eskalacji wojny w Ukrainie, następuje obecnie spadek zainteresowania ofertą w grupie osób z doświadczeniem migracji.

Na mapie warszawskich instytucji kultury wyłaniają się więc liderki i liderzy zmian i rozwiązań włączających społeczności migranckie i uchodźcze oraz instytucje, dla których zachodzące zmiany wynikające z dynamicznie zmieniającej się struktury społecznej Warszawy pozostają niezauważone.

Co sprzyja włączaniu

FINANSE

Najbardziej pomocne w działaniach włączających jest zawsze dodatkowe finansowanie, w tym przede wszystkim granty, w których priorytetem są działania na rzecz osób z doświadczeniem migracji. Z perspektywy instytucji sytuacją paradoksalnie „sprzyjającą”, była eskalacja wojny w Ukrainie, która wiązała się z napływem dodatkowych środków, pozwalających na szybkie reagowanie na kryzys i np. zatrudnianie osób przyjeżdżających do Polski czy organizowania wydarzeń dla tej grupy odbiorców. Wsparcie budżetowe jest także argumentem dla osób zarządzających instytucją oraz jej pracowniczek i pracowników do podejmowania dodatkowych działań na rzecz społeczności migranckich.

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

Organizacje pozarządowe, które statutowo prowadziły działania skierowane do osób z doświadczeniem migranckim przed 24 lutego 2022 roku oraz instytucje, które wprowadziły je do swoich działań przed tą datą, stały się przewodniczkami dla pozostałych, które dopiero inicjowały pierwsze programy wsparcia dla tych grup docelowych.

PRZESTRZEŃ INSTYTUCJI

Przestrzenie instytucji kultury są oceniane przez ich pracowniczki i pracowników jako przyjazne i wspierające w wychodzeniu z szoku kulturowego, integrujące ze społecznością lokalną i osławiające z samą placówką (również poprzez projekty społeczne i pomocowe, realizowane równoległe z programem kulturalnym).

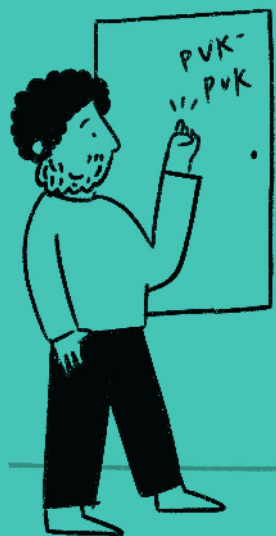
Niezwykle ważny jest również trend tworzenia w muzeach i innych instytucjach kultury przestrzeni bezpieczeństwa i odpoczynku.

ZAUFANIE

Doświadczeniem dzielnicowych instytucji kultury jest zaufanie ze strony lokalnych grup migranckich (np. hinduskich, bengalskich czy wietnamskich), które korzystają z przestrzeni instytucji do organizacji różnorodnych wydarzeń dla swojej diaspory. Mimo że instytucje nie zawsze są w stanie sprostać ich potrzebom, to starają się podtrzymywać z tymi grupami relacje i traktując je jako potencjał do współpracy na przyszłość.

Co jest barierą włączenia

BRAK AKTUALNYCH DANYCH

Mimo że większość instytucji, których przedstawicielki i przedstawiciele wzięli udział w spotkaniach fokusowych, czuje potrzebę i powinność włączenia osób z doświadczeniem migracji w swoje działania, brakuje im narzędzi, które wsparłyby je w tym procesie: począwszy od środków finansowych (np. na tłumaczenia przysięgłe umów), przez wiedzę o dostępnych rozwiązaniach prawnych i księgowych, po kompetencje językowe (stanowiące dla wielu osób pracujących w instytucjach kultury znaczącą barierę) i wielokulturowe, rozumiane jako zasoby pozwalające skutecznie nawiązywać relacje z osobami różnych narodowości i kultur.

BRAK INFORMACJI

Z perspektywy instytucji wciąż stosunkowo niewiele osób z doświadczeniem migracji wie o możliwości korzystania z wydarzeń i zasobów placówek kulturalnych. Nie ma także powszechnej świadomości, co do zasad działania Miejsc Aktywności Lokalnej, w tym możliwości nieodpłatnego korzystania z ich przestrzeni.

BRAK AKTUALNYCH DANYCH

Instytucjom bardzo brakuje danych demograficznych i strukturalnych dotyczących społeczności migranckich i uchodźczych w Warszawie oraz w poszczególnych dzielnicach. Swoją wiedzę opierają głównie na obserwacjach i intuicji. Nie znają także często miejsc skupiających te społeczności oraz organizacji pozarządowych, które zajmują się tematem migracji i mają potencjał wspierania instytucji w działaniach skierowanych do tej grupy odbiorców.

PRZEKONANIA

Z doświadczeń osób reprezentujących warszawskie instytucje kultury, które podzieliły się swoimi obserwacjami podczas spotkań fokusowych, nie wszyscy ich współpracownicy i współpracowniczki podzielają przekonanie o potrzebie zatrudniania i zapraszania do ich instytucji kultury osób z doświadczeniem migracji. Wpływa na to niska świadomość zmian zachodzących w społeczeństwie i konieczności adaptowania się do nich oraz obawy wynikające np. z nieznamomości języków i/lub przepisów dotyczących prawnych i finansowo-księgowych warunków zatrudniania osób nie posiadających polskiego paszportu.

JAKOŚĆ OFERTY

Osoby z instytucji kultury zauważały, że oferta skierowana do społeczności migranckich ze wszystkich grup wiekowych jest zróżnicowana jakościowo i często nie spełnia oczekiwań odbiorców i odbiorczyń. Zdarza się także, że instytucje realizują projekty, we współpracy z partnerami zewnętrznymi, niedopasowane do potrzeb grup docelowych, bez możliwości wprowadzania zmian. Wpływa na to m.in. brak badań prowadzonych wśród lokalnych (miejskich, dzielnicowych) społeczności migranckich.

Testowanie elementów modelu

Dotychczasowe prace zespołu projektowego koncentrowały się na tworzeniu modelu współpracy instytucji kultury z osobami z doświadczeniem migracji.

Podczas spotkań fokusowych poprosiliśmy uczestniczki i uczestników o wskazanie, które działania, będące elementami modelu, nie są realizowane w ich instytucjach lub stanowią trudność, a w związku z tym wymagają przygotowania narzędzi, które pomogą instytucjom kultury w radzeniu sobie z tymi wyzwaniami.

Poniżej przedstawiamy pełną listę działań, uwzględnionych w modelu oraz opisujemy te, które najczęściej wskazywano jako trudne lub wciąż niezrealizowane w warszawskich instytucjach kultury.

- refleksja na temat działań włączających / tworzenie strategii działania
- mapowanie osób z doświadczeniem migracji w otoczeniu instytucji
- nawiązywanie kontaktów w środowisku osób z doświadczeniem migracji
- eliminowanie barier w dostępie do oferty
- budowanie zespołu w instytucji odpowiedzialnego za włączanie osób z doświadczeniem migracji
- zatrudnianie osób z doświadczeniem migracji w instytucji
- budowanie kompetencji w zespole
- sieciowanie, współpraca i wymiana z innymi podmiotami (instytucjami, NGO) w zakresie włączania osób z doświadczeniem migracji
- współpraca z twórczyniami / twórcami z doświadczeniem migracji przy wybranych wydarzeniach
- udostępnianie przestrzeni twórczyniom / twórcom / społecznościom osób z doświadczeniem migracji
- kuratorowanie oferty przygotowywanej przez osoby z doświadczeniem migracji
- konkretne działania skierowane do tej grupy odbiorców
- pozyskiwanie środków na działania włączające
- budowanie kompetencji publiczności

Osoby reprezentujące instytucje kultury dość zgodnie zadeklarowały, że wyzwaniem dla nich pozostają:

- refleksja na temat działań włączających – odbywająca się często między pracowniczkami i pracownikami, mającymi świadomość konieczności reagowania na zmiany demograficzne. Nie obejmuje ona jednak całego zespołu, nie ma charakteru systemowego i nie jest wiążąca dla strategicznych działań instytucji

- mapowanie osób z doświadczeniem migracji w otoczeniu instytucji – nie ma go wcale lub ma charakter nieformalny, oparty o prywatne obserwacje i doświadczenia, a nie o systematycznie prowadzone badania
- nawiązywanie kontaktów w środowisku osób z doświadczeniem migracji – niewiele instytucji aktywnie poszukuje odbiorczyń i odbiorców w tej grupie, ograniczając się najczęściej do komunikacji poprzez stronę internetową i media społecznościowe
- eliminowanie barier w dostępie do oferty – np. poprzez włączanie dodatkowego języka w komunikatach instytucji, ale ograniczone głównie do osób z Ukrainy
- zatrudnianie osób z doświadczeniem migracji w instytucji – mimo że wojna w Ukrainie spowodowała do Polski wiele wysoko wykwalifikowanych osób, które znalazły pracę m.in. w instytucjach kultury (również dzięki programom włączającym), zatrudnianie osób migranckich wciąż jest albo niemożliwe, ze względu na kondycję finansową części placówek albo nwiąże się z wieloma trudnościami związanymi z formalnościami prawno-księgowymi
- budowanie w instytucji zespołu odpowiedzialnego za włączanie osób z doświadczeniem migracji – nie dotyczy instytucji małych, w których pracuje kilka osób (takich jak np. Miejsca Aktywności Lokalnej), ale także w dużych nie ma charakteru systemowego
- sieciowanie, współpraca i wymiana z innymi podmiotami (instytucjami, NGO) w zakresie włączania osób z doświadczeniem migracji – wciąż oceniane jako niewystarczające, a jednocześnie bardzo potrzebne i rozumiane szeroko jako partnerstwa instytucji kultury z wieloma innymi podmiotami działającymi na różnych polach (społecznych, edukacyjnych, związanych z ochroną zdrowia)
- pozyskiwanie środków na działania włączające – skuteczne w czasie eskalacji działań wojennych w Ukrainie czy protestów w Białorusi, obecnie znacznie już ograniczone, co przekłada się na trudność w utrzymaniu ciągłości działań skierowanych do tych grup i ustalaniu priorytetów wewnątrz instytucji

Sugestie propozycje inspiracje

SIECIOWANIE

Instytucje chętnie czerpią ze swoich doświadczeń, więc ceniłyby sobie wszelkie spotkania sieciujące dla nich oraz NGO zajmującymi się tematami migranckimi i uchodźczymi, na których mogą wymieniać się wiedzą na temat skutecznych rozwiązań dla dla tych grup odbiorczyń i odbiorców. Współpraca publicznych instytucji kultury z NGO daje też pozytywny efekt w postaci skutecznego pozyskiwania projektów i grantów.

BUDOWANIE PUBLICZNOŚCI

Budowanie relacji instytucji kultury z (potencjalnymi) publicznościami migranckimi i uchodźczymi jest długotrwałym i wielowątkowym procesem, warto więc szukać okazji do spotkań, nie tylko zapraszając do siebie, ale też aktywnie włączając się w lokalne życie społeczności migranckich i poznając ich kulturę. Zatrudnianie osób z doświadczeniem migracji jest również często najlepszą drogą dotarcia do szerszego grona osób danej narodowości, wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie funkcjonowania instytucji kultury w różnych krajach.

NOWE TECHNOLOGIE

Brak znajomości języków obcych wśród pracowniczek i pracowników instytucji jest obiektywną barierą w kontakcie z osobami migranckimi, ale można próbować oswajać i wdrażać rozwiązania, które pozwolą je pokonywać, np. poprzez korzystanie z tabeli i translatorów internetowych w pierwszym spontanicznym kontakcie z osobami przychodzącymi do danej placówki.

REAGOWANIE NA POTRZEBY

Warunkiem uczestniczenia w kulturze jest zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, można więc próbować łączyć interesy i np. organizować wydarzenia kulturalne dla rodziców, zapewniając na czas ich trwania opiekę nad dziećmi lub zapraszać do instytucji na zajęcia nauki języka polskiego, ale łączyć je z elementami oferty instytucji.

ROZWIĄZANIA

Trzeba pamiętać o dostosowaniu różnych rozwiązań dotyczących włączania osób z doświadczeniem migracji do skali instytucji (liczebności zespołu, infrastruktury, którą dysponuje itd.) oraz dziedziny, której jej działalności dotyczy, ponieważ często warunki i możliwości ich działania są nieporównywalne.

ELASTYCZNOŚĆ

Wielu instytucjom, np. domom kultury, współpracy i wsparcia społeczności migranckich i wsparcia społeczności migranckich ułatwiłoby rozszerzenie zakresu ich działań statutowych o działania społeczne i edukacyjne, ponieważ często podważa się zasadność organizowania przez nie części wydarzeń, jako niezwiązanych z kulturą.

DOBRE WZORCE

Obecnie każda instytucja przechodzi samodzielnie przez proces zatrudniania osób migranckich, poszukując za każdym razem informacji, ponieważ nie ma pewności czy i jak zmieniły się przepisy lub jak zmiana statusu osoby migranckiej wpływa na warunki umowy. Bardzo przydatny byłby dostęp do aktualnych wzorów umów zamieszczonych na wiarygodnych portalach, np. oficjalnych stronach administracji publicznej (gov.pl) oraz specjalistyczne szkolenia z tego zakresu, przede wszystkim dla działów prawnych, kadrowych i księgowych.

KONSULTACJE

Dużym ułatwieniem dla instytucji kultury byłaby możliwość konsultowania, np. za pośrednictwem infolinii, zapisów umów i rozliczeń podatkowych przy zatrudnianiu osób niebędących obywatelami polskimi.

JĘZYKI

Komunikaty instytucji (np. strony internetowe) warto tłumaczyć na wiele, również mniej popularnych języków (np. francuski i wietnamski). Takie rozwiązanie działa również jak zaproszenie do instytucji kultury.

BADANIA

Instytucje potrzebują wsparcia merytorycznego, m.in. w postaci dostępu do danych statystycznych dotyczących społeczności migranckich, ale także wiedzy z zakresu konkretnych potrzeb tych grup, dlatego warto inicjować badania i dzielić się ich wynikami z instytucjami i organizacjami włączającymi się czynnie w procesy integracji.

KOORDYNATORKI/ KOORDYNATORZY WŁĄCZANIA

Trudnością może się okazać być zaangażowanie całego zespołu w działania wspierające migrantki i migrantów, dlatego warto rozważyć utworzenie w instytucjach kultury lub urzędach dzielnicy stanowiska koordynatorki/koordynatora włączania osób z doświadczeniem migracji w działania instytucji, na wzór koordynatorów dostępności. Byłaby to osoba dostępna pod telefonem, mająca kompetencje językowe, przeszkolona w zakresie rozwiązań prawnych we współpracy z osobami ze społeczności migranckich.

PRZEWODNIK/PRZEWODNICZKA

Mimo świadomości i potrzeby włączania osób z doświadczeniem migracji w działania instytucji, wciąż brakuje rozwiązań w dotarciu do tych społeczności. Stąd pojawiła się potrzeba stworzenia stanowiska dla osoby/osób, które zajęłyby się łączeniem instytucji z formalnymi i nieformalnymi grupami migranckimi i stałaby się przewodniczką / przewodnikiem po instytucji: jej budynku, programie i ofercie.

DŁUGOFALOWOŚĆ

W ostatnim czasie wiele instytucji i organizacji musiało zawiesić część przedsięwzięć skierowanych do społeczności migranckich ze względu na zakończenie dotowanych projektów, dlatego bardzo cenione są długofalowe partnerstwa, współpracy i projekty z podmiotami finansującymi, które pozwalają nie tylko na zachowanie ciągłości działań, ale też na konsekwentne podnoszenie kompetencji zespołu.

Zakończenie

S potkania z osobami z doświadczeniem migracji oraz z przedstawicielkami i przedstawicielami warszawskich instytucji kultury pozwoliły połączyć dwie perspektywy w kontekście ich wzajemnych relacji. Kluczowe wnioski odnoszą się do pierwszych kroków w procesie włączania: poznawania się, nawiązywania kontaktu i przekraczania progu instytucji przez osoby migranckie w charakterze współpracowniczek i współpracowników lub osób uczestniczących w wydarzeniach.

Tym co wydaje się obecnie najpilniejszą kwestią do podjęcia jest praca nad świadomością całych zespołów instytucji dotyczącą włączania osób z doświadczeniem migracji w działania instytucji, szukanie sojuszników zmian i tworzenie koalicji różnych grup na rzecz budowania społeczeństwa wielokulturowego. Płaszczyzna kultury i podmioty działające na tym polu stanowią ogromny potencjał, który może przyczynić się do realizacji tego celu.

Kluczowym wnioskiem z przeprowadzonego badania jest potrzeba wzajemnego „zobaczenia się”, ciekawość dla tego, co odmienne i wspólne oraz zrozumienie wzajemnych potrzeb i oczekiwań. Wiele procesów powinno wydarzać się równolegle: współpraca instytucji kultury z organizacjami organizacjami działającymi na rzecz osób migranckich, prowadzenie badań i dzielenie się ich wynikami oraz partycypacyjne planowanie i realizowanie działań. Jednocześnie potrzebne jest wspieranie instytucji, również w tworzeniu rozwiązań systemowych i narzędzi umożliwiających otwarcie i poszerzenie pola współpracy ze społecznościami osób z doświadczeniem migracji.

Notatki wizualne ze spotkań fokusowych

Partnerstwo na rzecz wpływu

MODEL WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z OSOBAMI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI spotkanie focusowe 1: PERSPEKTYWA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

Magda Rysiej

Partnerstwo na rzecz wpływu

MODEL WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z OSOBAMI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI
spotkanie focusowe 2 : PERSPEKTYWA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

tworzę obrazy, ale znalezienie galerii jest trudne

znajomi artyści nie pomagają

tutaj, gdy ogłoszenia są nie tylko po polsku

platformy kulturalne
miqr-art, culture.pl

pisanie maili nie jest skuteczne.

Kontakt z konkretną osobą - to działa

tu wystawa

tu białoruskie jedzenie

wiek robi różnicę. Starszym jest trudniej.

PRACA PRACA PRACA

czy, to jest w ogóle ogłoszenie dla mnie?

zrozumiałe kryteria

prosty język i formularz

nie tylko dla obywateli!

OGŁOSZENIE

ROZLICZENIA NFZ itd.

PO DATKI

czy muszę to wszystko brać na siebie?

zapraszam!

lubię drukowane afisze, ulotki, plakaty

WARSZATA

WYSTAWA

PRZYJÓZ

przychodzę z pomysłem na wystawę, oprócz przestrzeni

chcę współpracy przy promocji

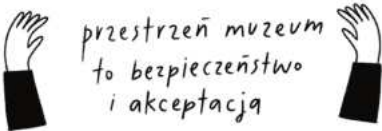
OFERTY

czy możliwe jest zebranie wszystkich ofert w jednym miejscu?

magda Rysie

co dzieją i sprzyja

WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z MIGRANTAMI?

przestrzeń muzeum to bezpieczeństwo i akceptacja

czuję się włączona!

interwencja artystyczna

OPISY DO WYSTAWY

AUDIO-GUIDE'y

WIELE INICJATYW I DZIAŁAŃ WYNIKA Z OSOBISTYCH KONTAKTÓW I ZAANGAZOWANIA

czuje, że to ważne i potrzebne

współpraca z organizacjami pozarządowymi pomaga

JEŚLI JESTEŚ PRZYGOTOWANY

WYSTARCZY KARTKA, OŁÓWEK I KOMPETENCJE ŻEBY ZACZAĆ DZIAŁAĆ

kiedy jest finansowanie, łatwiej prowadzić działania skierowane do nowych grup

Partnerstwo na rzecz wpływu

MODEL WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z OSOBAMI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI spotkanie focusowe 3: PERSPEKTYWA OSÓB PRACUJĄCYCH W INSTYTUCJACH KULTURY

wyzwania i bariery

bariery wejścia

czy to dla mnie?

nie znam języka

MIEJSCA Z GRUNTU OTWARTE

ZAPRASZAMY NA WSPÓLNE PICIE HERBATY

a kto się zajmie dziećmi?

dla czego? nie wracają

bezpłatny udział działań przez chwilę

DZIAŁANIA SĄ TERAZ SKIEROWANE GŁÓWNIEM DO OSÓB Z UKRAINY

wietnamski? francuski? NIE DA SIĘ

ukraiński? TAK

LUDZIE NIE MAJĄ CZASU, ŹRÓDKÓW I SIŁY, ŻEBY PRZYJŚĆ

MNIEJSZE DZIAŁANIE - SZYBKO...

... ALE ŻEBY COŚ WIĘKSZEGO SIĘ UDAŁO, MUSI MINAĆ DUŻO CZASU

ZATRUDNIANIE OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI JEST TRUDNE LUB NIEMOŻLIWE

ile to papierów?!

Magda Rysuje

co działa i sprzyja
 WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z MIGRANTAMI?

WSPÓLNE JEDZENIE WŁĄCZA

OKAZAŁO SIĘ, ŻE NAJKŁATWIEJ SPOTKAĆ nowych sąsiadów w POBLISKIM PARKU

DOMY KULTURY SĄ BLISKO I DOBRZE ZNAJĄ SWOICH ODBIORCÓW

migranci to NOWI SASIEDZI

I DZIAŁAMY DLA NICH

DOSTOSOWANIE OFERTY PROGRAMOWEJ

ODPOWIEDNIE PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW i instruktorów

WEJŚCIE WYJŚCIE

TO ŁATWO PRZETŁUMACZYĆ I TO ROBIMY

bariera językowa

ŁATWIEJ O ZGODĘ, GDY ZDOBYWASZ BUDŻET NA DZIAŁANIE

FUNDUSZE

TRUDNIEJ SIĘGNAĆ PO FUNDUSZE z budżetu instytucji

PROGRAM W DRUGIEJ WERSJI JĘZYKOWEJ TO KŁOPOT

Partnerstwo na rzecz wpływu

MODEL WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY Z OSOBAMI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

spotkanie focusowe 4: PERSPEKTYWA OSÓB PRACUJĄCYCH W INSTYTUCJACH KULTURY

POSZERZENIE o funkcje społeczne i edukacyjne

CZY OBIERANIE MARCHEWKI TO KULTURA?

MIGRANTY SĄ TUTAJ I NIE MA CO UDAWAĆ, że jest inaczej

Wyzwania i bariery

PRZYDAŁBY SIĘ GOTOWIEC

JEŚLI CHCESZ... TO ZADZWOŃ TU: []

JEŚLI CHCESZ... SPRAWDŹ TU: []

CZY JEST MOŻLIWE WŁĄCZENIE CAŁEGO ZESPOŁU INSTYTUCJI

A MOŻE JEDEN KOORDYNATOR?

MOŻE KTOŚ Z DZIELNICY LUB MIASTA?

POTRZEBNE NARZĘDZIA

DANE O MIGRANTACH CIĘŻKO JEST ZDOBYĆ

nie da się

kadry i księgowość CZĘSTO NIE ORIENTUJĄ SIĘ W PRZEPISACH i UTRUDNIAJĄ

CO można? CZEGO nie można?

umowa?

Magda Rycuje

co działa i sprzyja

WSPÓŁPRACY
INSTYTUCJI
KULTURY
Z MIGRANTAMI?

WIELE
DZIAŁAŃ
STAŁO SIĘ
MOŻLIWYCH

teraz
pomaga-
my!

SUPERWIZOR
EWALUATOR
PSYCHOLOG

WARTO
WPUSZCIE
OSOBĘ
Z ZEWNĄTRZ

JAK PRZYCHODZI
DZIECKO TO
POTEM POJAWIA
SIĘ RODZIC

taki jest świat
dzisiaj. I co MY
na to?

INSTYTUCJA,
W KTÓREJ
SIĘ KOZMOWIĄ

DYSKUSJA
PROGRAMOWA
POZWALA WYBRZMIEĆ
NOWYM POTRZEBOM

otwartość

NIE DA SIĘ TEGO ZROBIĆ
POLECENIEM SKUZYBOWYM

WARTO OTWIERAĆ SIĘ
NA NOWE GRUPY
JAK NAJSZERZEJ

WTEPY RÓŻNORODNOŚĆ
ZOSTAJE DŁUŻEJ NIŻ
DZI

Pomoc
jak
AKUPUNKTURA

CZY TEMAT WŁĄCZANIĄ OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI POJAWIA SIĘ W INSTYTUCJACH KULTURY?

MAMY
DZIECIĘCĄ
MIĘDZYKULTUROWĄ
GRUPĘ TEATRALNĄ

GRUPY
SAMOPOMOCOWE
i KRĘGI
WSPARCIA

DZIAŁALIŚMY
Z MIGRANTAMI
JESZCZE PRZED

2022

GRUPY
MIGRANTÓW
SAME DO NAS
PRZYCHODZĄ

CZY MOŻEMY
ZORGANIZOWAĆ
SPOTKANIE
NA ZOO BIŚCIE?

CZY TY
MOŻNA
SPIEWAĆ?

Partnerstwo na rzecz wpływu

MODEL WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI KULTURY
Z OSOBAMI Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI
spotkanie focusowe 5: PERSPEKTYWA OSÓB
PRACUJĄCYCH W INSTYTUCJACH KULTURY

Wyzwania i bariery

na ile języków
JESTEŚMY
W STANIE
TŁUMACZYĆ
OPISY?

KIEDY NIE MA
FINANSOWANIA,
TRUDNO JEST
PROWADZIĆ
kompleksowe
działania

FAWORYZOWANIE

SPIĘCIA
MIĘDZY
GRUPAMI

obawy

CZY JESTEM W STANIE
ZMIERZYĆ SIĘ Z TRUDNYMI
HISTORIAMI DZIECI
UCHODźCZYCH?

budowanie
publiczności
to nie tylko
repertuar,
ale też EDUKACJA
i WŁĄCZANIE

jak przebić się
z komunikatem?

jak wykonać
(skutecznie)
GEST
ZAPROSZENIA?

JAK ZACHOWAĆ
RÓWNOWAGĘ

FRUS-
TRAC-
ja

KWESTIE
PRAWNE
i FORMALNE
TO ZMORA
KAŻDEGO

TŁUMACZENIE
UMÓW

NIE MA
ZADNEGO
STANDARDU

DZIAŁAMY
PO OMIJACI

KOMPONOWANIE
BUDŻETU

RÓŻNE
SPECJALNE
JRODKI
SIĘ SKOŃCZYŁY

Magda Rysuje

<https://forummigracyjne.org/>